

Inatsisartut suleriaasiat § 37 malillugu, immikkoortoq 1 naapertorlugu matumuuna Naalakkersuisunut apeqquut imaattoq saqqummiuppara:

Naalakkersuisunut apeqquut:

1. Nunatsinni sulisut sulianillu assigiinnik ingerlatsisut tikisitat kalaalliniit qaffasinnerujussuarmik akissarsiaqartinneqarnerat Naalakkersuisunit akuerineqarsinnaavaa ?
2. Apeqquut 1.imi akissut naamik-uppat, Naalakkersuisut qanoq iliuuseqarniarpat ?
3. Apeqquut 1.-imi akissut aappiuppat, aaliangersakkat suut tunngaviuppat ?
4. Naalagaaffimmi atorfillit kalaallit soraarnerussutissiaqarnissamut katersinermi tikisitaniit appasinnerusunik katersitinneqarnerat Naalakkersuisunit akuerineqarsinnaavaa ?
5. Naalagaaffimmi atorfillit kalaallit sapaatip akunneranut 40 tiimit sulisussaataanerat tikisitallut taamaallaat 37 tiiminik sulisussaataanerat Naalakkersuisunit akuerineqarsinnaappaat ?
6. Naalagaaffimmi atorfillit kalaallit sumiiffimmi tapisiaqartinneqannginnerat, illua-tungaaticullu suleqatit tikisitat ilaatigut qaammammut 5.000,- kr-it angullugit tapisiaqartinneqarnerat Naalakkersuisunit akuerineqarsinnaavaa ?

(Inatsisartunut ilaasorta, Anthon Frederiksen, Partii Naleraq)

Tunngavilersuut:

Isertuunneqarsinnaanngitsumik ilisimaneqarlaluttuinnarpoq, suliffeqarfiit ilaani sulisut ilinniagaqassutsikkut assigiinni piginnaasallit assigiinngitsunik akilersorneqartarnerat.

Naatsumik oqaatigalugu tikisitat nunatsinni sulisorineqartut maani nunaqavissuniik akisunermik akilersorneqarput, naak ilinniakkatigut assigiinnik piginnaasaqaraluartut.

Tamanna ilaatigut pisiniarfinni, assassorluni suliffeqarfiit ilaanni, politeeqarfinni, qularnanngitsumillu aamma naalagaaffiup ataani suliffeqarfinni allani atuuppoq.

Ukiorpassuarni pingaartumik sulinermik inuussutissarsiuteqartut kattuffiannit SIK-mit suliat assigiit assigiimmik akilersorneqarnissaat, minnerunngitsumillu sumi inunngorsimaneq pissutigalugu akissarsiaqartitsinerup atorunnaarsinneqarnissaat sulissutigisimavaat.

Maannakkut naluneqanngitsumik Isumakkeeffigeqatigiinnissamut ataatsimiititaliarsuaq (forsoningskommission) sulilluni ingerlaleruttorpoq.

Ataatsimiititaliarsuup qulaani taaneqartut tamanut ammasumik ataatsimiisitsinerisa ilaanni paasitinneqartunut ilaavoq, ataatsimiititaliarsuarmit paatsoorneqarsinnaanngitsumik oqaatigineqarmat; assigiinngitumik akissarsiaqartitsineq 1990-ikkulli ingerlaneranni nunatsinni atorunnaarsinneqarsimasoq.

Taama paasissutissiineq pissutsinut piviusunut naapertuutinngitsoq, ilaatigut uanga ukiorpassuarni naalagaaffimmi atorfilittut ilisimaarilluinnarpara, tassa politiit kalaallit tikisitanut sanilliullugit, akissarsiatigut, tapisiatigut, soraarnerussutissanut katersinertigut allatigullu ajunngitsorsiasaritinneqartunut sanilliullugit appasinnerujussuarnik suleqatiminniit tikisitaniit akissarsiaqartinneqarlutillu atugassaqartinneqarput.

Pissutsit taamaattut ukiorparujussuarni peqatigiiffeqarnikkut iluarsiniarneqartaralarput, kisianni dansk politiforbund, danmark-imi 10.000 missaani ilaasortaqqartoq, kalaallinut ilaasortaminut 100 missaannaani amerlassusilinnut sullissiniarnera ajornakusoortorujussuusoq oqaatigisariaqarpoq.

Suliffeqarfimmi ataatsimi (politiini) danskit Naalagaaffiat sulisitsisoralugu – kalaallinik danskinillu assigiinngisitsineq akuerineqarsinnaanngilluinnarpoq, naak inatsisit tunngaviusut naapertorlugit kinaassusersiorluni assigiinngisitsineq inerteqqutaangaluartoq. Taamaammat apeqqutit uku imaannaanngitsut politikkikkut iluarsineqarnissaat suliarisariaqarput.

Aamma taamaapoq, suliffeqarfiit ilaanni, pisiniarfiit ilaanni, sanasut, rør-ilerisut il.il. – tikisitat tamatigut qaffasinnerusunik akissarsiaqartinneqartarmata, naak kalaallinut ilinniagaqarnikkut assigiimmik pisinnaasaqarfiusunik suliat ingerlanneqaraluartut

Suliffeqarfinni allani aamma sulisunik akissarsiaqartitsinikkut assigiinngisitsineq tusasarssaajuaannarpoq, tamannalu sulisut ilaannik soorunami akuerineqarani, ilaatigut suliffimmiik soraanginnartariaqartarnermut pissutaasartoq aamma oqaatigineqartarpoq.

Taamaattoqartillugulu kalaallit eqiasuttut, sulisinnaangitsut , piffissamik eqquisinnaangitsut allarpassuartigullu ajortumik nalilersorneqartarput. Pissutsit taamaannerat akuersarneqarsinnaangilluinnarpoq.

Taamaattumik Naalackersuisut danskit naalackersuisuinut saaffiginnittariaqartut Partii Naleqqamiit piumasaraarput, ajornartorsiutip, minnerpaamik naalagaaffimmi atorfilinnut tunngasut kinaassusersiunngitsumik aaqqiivigineqarnissaat anguniarlungu.

Politiini tikisitat najungaqavissullu akissarsiaat imminnut qaninnerulersinniarlugit ukiorpaaluit matuma siorna nunaqavissunut udligningstillæg atuutilersinneqarpoq, kisianni taannaluunniit atuutileraluarmat, akissarsiat suli naligiinnegeqaat.

Ilami allaat politiit ukiorparujussuarni sulisut, tikisitamik suleqatiminnik ukiumininnguaannarni sulisumiit akissarsiakinnerupput.

Aamma udligningstillæg-illuunniit ilaannamineeraannakasia kisiat utoqqalinissamut katersanut taamaallaat sunniuteqalaartinneqarpoq.

Politiit assersuutigissangaanni tjenestemand-itut inissisimapput, taamaattumillu sulumajunnaarsinnaatitaanatillu akerliussutsimik takutitsisinnaatitaangillat, qanorsuarluunniit akissarsiatigut ajunngitsorsiassatigullu tikisitaniit suleqatiminniit ajornerusumik inissisimatinneqaralarunik.

Ullut suliffiit qulit qaangiutinnginnerani akineqarnissara kissaatingaara.